

Zapraszamy do podpisu pod listem!

List otwarty

do Rządu, Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie wprowadzenia ogólnopolskiego systemu ratingowego

Szanowni Państwo,

Członkowie Rady Ministrów,
Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej,
Senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej,

zwracamy się do Państwa z apelem o podjęcie pilnych **działań legislacyjnych i organizacyjnych na rzecz wprowadzenia spójnego, ogólnopolskiego systemu ratingowego**, obejmującego wszystkie filmy wchodzące do dystrybucji kinowej na terenie Polski. Obecnie w naszym kraju nie dysponujemy takim systemem. Młodzi widzowie, a także ich rodzice i opiekunowie nie otrzymują jasnej i rzetelnej informacji o charakterze treści prezentowanych na ekranie oraz ich adekwatności do wieku widzów.

System ratingowy to uporządkowany zestaw zasad i narzędzi, służących ocenie treści audiowizualnych pod kątem ich odpowiedności dla różnych grup wiekowych. Obejmuje on zarówno przypisywanie kategorii wiekowych, jak i dodatkowe oznaczenia informujące o potencjalnie szkodliwych treściach. Jego celem jest wspieranie widzów, zwłaszcza rodziców, w świadomym wyborze materiałów oraz ochrona młodych odbiorców, a także pełnienie funkcji edukacyjnej.

Ustawa o radiofonii i telewizji w art. 18 zakazuje rozpowszechniania audycji zagrażających rozwojowi małoletnich oraz wprowadza obowiązek ich klasyfikowania i oznaczania według kategorii wiekowych wraz z ograniczeniami emisji. System ten został rozwinięty w rozporządzeniu KRRiT z 2005 r., a następnie rozszerzony – w wyniku implementacji dyrektywy AVMSD – na usługi VOD i platformy wideo, co doprecyzowano w rozporządzeniu z 2022 r. W efekcie powstał spójny, normatywny system ratingu treści dla telewizji i usług na żądanie, obejmujący jednolite symbole i kryteria oceny wpływu na małoletnich. Jednocześnie regulacje te nie obejmują filmów kinowych, dla których brak obowiązku klasyfikacji wiekowej i formalnych ograniczeń dostępu. Powoduje to lukę prawną, uzasadniającą potrzebę stworzenia systemu ratingu kinowego.

Brak jednolitego systemu ratingowego oznacza także niedostateczną ochronę młodych odbiorców przed treściami nieadekwatnymi do wieku oraz niedostosowanie polskich standardów do założeń sformułowanych w regulacjach UE. W dobie łatwego dostępu do treści audiowizualnych szczególnie istotne staje się zapewnienie czytelnych i wiarygodnych oznaczeń. W większości krajów europejskich funkcjonują spójne i kompleksowe systemy ratingowe, które są powszechnie stosowane i cieszą się znacznym zaufaniem społecznym, stanowiąc ważne wsparcie dla widzów i ich opiekunów.

Wprowadzenie ogólnopolskiego systemu ratingowego należy postrzegać jako istotny element dbałości o dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży oraz ich bezpieczeństwo. Zapewnienie czytelnych, rzetelnych i powszechnie stosowanych oznaczeń wiekowych stanowi realne wsparcie dla rodziców i opiekunów, a jednocześnie wzmacnia ochronę młodych odbiorców przed treściami niedostosowanymi do etapu ich rozwoju.

Jest to idea, która wykracza poza podziały polityczne. Troska o bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne najmłodszych pozostaje wartością wspólną dla wszystkich środowisk, świadomych skali wyzwań i zagrożeń, z jakimi mierzą się dziś młodzi ludzie.

Zapraszamy do podpisu pod listem!

System ratingowy nie ma charakteru cenzorskiego i nie ogranicza wolności twórczej. Jego celem jest wyłącznie zapewnienie odbiorcom narzędzi do świadomego wyboru oraz zwiększenie transparentności rynku audiowizualnego.

Apelujemy przy tym, by wprowadzony system był przejrzysty i uwzględniał postulaty wszystkich środowisk istotnych z punktu widzenia rozwoju branży filmowej. Jego stworzenie powinny poprzedzić szerokie konsultacje społeczne i branżowe, które sprawiają, że zaimplementowany system będzie dostosowany do realiów rynku oraz potrzeb jego podmiotów. Naszym celem jest rozwiązanie, które w sposób wyważony uwzględni interesy wszystkich zainteresowanych stron — twórców, dystrybutorów, kiniarzy, a przede wszystkim widzów — nie stanowiąc jednocześnie zagrożenia dla konkurencyjności ani swobody funkcjonowania rynku audiowizualnego.

Właściwie zaprojektowany system ratingowy może stać się nie tylko narzędziem informacyjnym, ale także standardem wzmacniającym zaufanie i stabilność do całego sektora oraz wspierającym jego rozwój.

Pod niniejszym listem podpisują się podmioty reprezentujące różnorodne środowiska: od twórców i przedstawicieli branży filmowej, przez organizacje społeczne, po ekspertów i odbiorców kultury. Ta różnorodność pokazuje, że potrzeba wprowadzenia spójnego systemu ratingowego nie jest postulatem wąskiej grupy interesu, lecz wspólnym głosem wielu stron, które dostrzegają konieczność uporządkowania i unowocześnienia zasad informowania widzów o treściach audiowizualnych.

Szerokie poparcie dla tej inicjatywy znajduje odzwierciedlenie w gronie jej sygnatariuszy.

Inicjatorem powstania niniejszego listu jest **Zespół Edukatorów Filmowych (ZEF)** - grupa od lat zaangażowana w działania na rzecz edukacji filmowej, która podejmuje inicjatywy służące upowszechnianiu wiedzy o odpowiedzialnym odbiorze treści audiowizualnych, w tym również potrzebie stworzenia spójnego systemu ratingowego w Polsce. Wyrazem tych działań jest „Księga ratingu” — opublikowana w grudniu 2025 roku bezpłatna publikacja, zawierająca kompleksową propozycję rozwiązań w zakresie klasyfikacji treści filmowych. ZEF deklaruje pełną gotowość do współpracy z instytucjami publicznymi, ekspertami oraz przedstawicielami branży przy tworzeniu i wdrażaniu efektywnego, nowoczesnego systemu ratingowego. Zespół Edukatorów Filmowych planuje opracowanie szczegółowej propozycji prawno-logistycznego funkcjonowania takiego systemu, którą zamierza przedłożyć właściwym instytucjom i podmiotom odpowiedzialnym za jego ewentualne wdrożenie.

Sygnatariusze listu:

imię i nazwisko	reprezentowany podmiot	e-mail